

εἰς Εὐβοίαν ἐτησίως 150 δουκάτα εἰς χρυσόν, ἐν ὧσ' ἡ Ἄνδρος ἤθελε μένει εἰς τὴν οἰκογένειάν του, καὶ ὡς πρῶτον ἔτος ἤθελε λογισθῆ ὁ χρόνος ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1439 μέχρι τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας 1440. Συγχρόνως ἀνελάμβανεν ὁ οἶκος Σομμαρίπα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ δωρήσῃ, οὔτε ἄλλως ἐκποιήσῃ τὴν νῆσον ποτὲ, ἄνευ προηγηθείσης ὑποχρεώσεως τοῦ νέου ἰδιοκτῆτου, ἵνα ἐξακολουθῇ τὴν πληρωμὴν τῶν 150 ἐκείνων δουκάτων εἰς τὸν Μάρκον Ζένον καὶ τοὺς κληρονόμους του. Ἀμφότερα τὰ μέρη ἐπαύσαντο τῶν δικηγορικῶν λεπτολογιῶν, καὶ ἐπεκύρωσαν δι' ὄρκου τὸ συμβόλαιον. Ὅθεν τὴν 5 Ἰανουαρίου ἐξεδόθη ἡ προνομία, ἐν ἧ ὁ δόγης Φραγκίσκος Φύσκαρης, προαγοίζων λαμπρῶς εἰς αἶνον τῆς δικαιοσύνης, παρέδιδε τὴν κτῆσιν τῆς Ἄνδρου Χρυσίνῳ τῷ Δ' Σομμαρίπα, δυνάστῃ τῆς Πάρου, καὶ ἀνήγγελλεν εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐνεργοῦντας βενετοὺς διοικητὰς τὴν κληροδοτήσιν αὐτοῦ μὲ ταύτην τὴν νῆσον. — Εὐθὺς μετὰ τοῦτο τὴν 7 Ἰανουαρίου ἔγραψε περὶ τούτου ἡ Γερουσία εἰς τὸν Γεώργιον Κορνάρου κυβερνήτην τῆς Ἄνδρου, ὅτι ἀνεγνωρίσθη ἡ νῆσος ἀνήκουσα τῷ Χρυσίνῳ ἐπομένως, ὅτι ἔπρεπε νὰ παραδώσῃ αὐτὴν εἰς τὸν δυνάστην τῆς Πάρου, ἢ εἰς ἀπεσταλμένον του, μεθ' ὅλων τῶν εἰσοδημάτων, ἀφ' οὗ ἀφαιρεθῶσι τὰ ἐκ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως προσγενομένα ἐξοδα. Ἀντίγραφα τοῦ γράμματος τούτου ἐστάλησαν εἰς τὸν δούκα Λούκαν Θρόνον τῆς Κρήτης (1439—1441), εἰς τὸν βαῖλον Φαντίνον Πιζάνην τῆς Εὐρίπου (1438—1440) καὶ εἰς τοὺς συμβούλους του Μαρτίνον Σωρύντζον καὶ Βαλέριον Ζένον.

Καὶ τὸ ζήτημα ἀκόμη τῆς ἐπὶ χειρὶ ἀσυντάξεως τῆς Γυλιέλμας Γεωργίου ἐλύθη εὐθὺς μετὰ ταῦτα· αὐτὴ ἐν τῷ μεταξὺ ὑπανδρεύθη εἰς δεῦτερον γάμον τὸν Φραγκίσκον Κρίσπον, υἱὸν τοῦ Νικολῶ δυνάστου τῆς Θήρας, ἐν ᾧ ὁ ἀρραβῶν μεταξὺ τῆς θυγατρὸς τῆς Πετρονίλλας καὶ τοῦ Ἰακώβου τοῦ Β' διελύθη, καὶ ἀπῆται ὡς τῆς χειρὸς τῆς ἀποτίμημα τὸ ἕμισυ τῶν κτημάτων τοῦ ἀποθανόντος συζύγου τῆς κατὰ τὸ ἐν Ῥωμανίᾳ ἰσχυρὸν ποτὲ τιμαριωτικὸν δίκαιον. Ἀλλ' οἱ δημόσιοι κατήγοροι (Avvogatori del comune), ἐνώπιον τῶν ὁποίων παρουσιάσθη προσωπικῶς ὁ Φραγκίσκος, ἀπεφάνθησαν τὴν 28 Ἰουνίου 1440, ὅτι ἡ ἀγωγή τῆς Γυλιέλμας ἐστέραιτο βασιμότητος, καὶ ἄφησαν τὸν Χρυσίνον εἰς ἀδιαφιλονεικῆτον καὶ ἀμέριστον κτῆσιν τῆς Ἄνδρου.

Ὅτι δὲ Χρυσίνος ὁ δυνάστης Πάρου ἐπανηγύρισσε τὴν εἰσοδὸν του καὶ εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον τῶν δυναστῶν τῆς Ἄνδρου, καὶ τὸ νεωστὶ ἀναταίλαν γένος τῶν Σομμαρίπα ἐκόσμη μετὰ τῶν οἰκοσήμεν του τὸν παλαιὸν πύργον τοῦ Μαρτίνου Δανδόλου (*), ἤρχισαν πλέον καὶ διὰ τὴν Ἄνδρον εἰρη-

(*) « Τὰ τεῖχη εἶνε σχεδὸν ἀπανταχοῦ κεκαλυμμένα μὲ τὰ οἰκόσημα καὶ τὰ μονογράμματα τῶν Κυρίων « Σομμαρίπα εἰς τοὺς ὁποίους ἄλλοτε ἀνήκεν ἡ νῆσος αὕτη ». (Ἐπιστολὴ τοῦ πατρὸς Πορτιέρ.)

νικώτεροι καιροί. Αἱ πολυχρόνιοι δίκαια διὰ τὴν κτῆσιν αὐτῆς ἐτελείωσαν μὲ τὸ ἔτος 1440 ὀριστικῶς· μοναδικαί τινες ἀσήμενοι φιλονεικίαι ἠγέρθησαν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους, ἀφ' οὗ οἱ Σομμαρίπα ἀκόμη ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη (μέχρι τοῦ 1566) διετήρησαν ἐκεῖ τὴν κυριαρχίαν των.

(Ἐπιτελεῖται συνέχεια.)

ΝΕΡΟΓΙΤΣΟΣ.

ΤΟ ΔΩΡΟΝ

τῆς πρώτης τοῦ ἔτους.

(Ἀρέκδοτον.)

Δ'.

Ἐορτῆς πλεονεκτημάτων.

Ἄν ἦσαι οἰκοδεσπότης, γνωρίζεις βεβαίως ποῖαν ἡμέραν ἀναμένουν πρὸ πάσης ἄλλης τὰ τέκνα σου, καὶ ποῖας τὴν ἔλευσιν χαιρετῶσι μετὰ πλείονος χαρῆς οἱ ὑπηρέται σου· ἂν ἦσαι ἐφημεριδογράφος, γνωρίζεις ἐπίσης ποῖα εἶνε ἡ εὐνοουμένη ἡμέρα, le jour de prédilection, τοῦ διανομῆς σου· ἂν ἦσαι . . . πλὴν ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν ἦσθε ὅλοι, βεβαίως θὰ ἔχετε μεταξὺ τῶν γλυκυτέρων σας ἀναμνήσεων μίαν πρὸ πάντων τοῦ ἔτους ἡμέραν, καὶ ἦν νῆπια μὲν ἐπληρώσατε τὰ θυλάκια σας γλυκισμάτων καὶ παιγνίων, νεανίσκοι δὲ καὶ μείρακες ἠσπάσθητε μετὰ παραφόρου χαρᾶς κομψὸν τι κ' εὐωδιάζον δῶρον.

Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε ἡ πρώτη τοῦ ἔτους.

Ἐ! ἐνθυμήθητε ὅποια εἶδατε χρυσᾷ ὄνειρα τὴν παραμυθὴν τῆς μαγικῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὅταν σὰς ἐπλάνη ἔτι τὸ μειδίημα τῆς παιδικῆς ηλικίας· ἐνθυμήθητε ποίους παραδόξους χοροὺς ἐχόρευον ἴσως πρὸ τῶν κεκλεισμένων ὀμμάτων σας νευρόσπαστα ποικιλόχροα καὶ ποικιλόσχημα, ἐνθυμήθητε τύμπανα ὠραία, ἅτινα ἐδλέπετε ἴσως καθ' ὑπνοὺς κρουόμενα ἀφ' ἐκυτῶν, ἢ σάλπιγγας ἠχούσας μόνας των, ἢ κἀνίστρα πλήρη γλυκισμάτων, καὶ θὰ ἐνθυμηθῆτε τὴν γλυκυτέραν νύκτα τῆς ζωῆς σας, τὰ γλυκύτερα ὄνειρα τῆς ὠραιότερας ἐποχῆς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ κόσμος ἔλος προσφωνεῖ μετ' εὐθυμίας· οἱ ποιηταί, πρῶτον, à tout seigneur tout honneur, διότι ὑμνοῦντες αὐτὴν διὰ τῶν κίτρινο-κοκκίνων χαρτίων τῶν διανομῶν, προπληρώνονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς κόπους των ῥῆμα οὐτινος, καὶ ἄνευ τῆς πρὸ, σπανίως ἀπολαύουσιν οἱ ταλαπῆγοι ποιηταί τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὸ ὑπὲρ τὸ δέον μουσόφιλον τοῦ κοινοῦ· οἱ νέοι, δεύτερον, διότι ἀνταλλάσσουν δῶρα, οἱ διανομεῖς, διότι συνάγουσι τὰ ἄλλα (καί πιν καὶ δεκάρας), τὰ νῆπια διότι πνίγονται μὲ σακχαρωτὰ, οἱ ὑπηρέται διότι πωλοῦσιν ὀλίγον ἀκριβὰ τὸ καλημέρα των κατὰ τὴν χρυσὴν αὐτὴν ἡμέραν, οἱ ὑπάλληλοι διότι προδιδάσκον-

και, οί πολιτικοί διότι σταυροφορούνται, ὅλοι τέλος πάντων γενικῶς, ἐκτός. . . (παντοῦ αἱ κατηραμέναι αὐταὶ ἐξαιρέσεις), ἐκτός ἐκείνων οἵτινες ἢ δὲν προσμένουσι δῶρα, καὶ αὐτοὶ εἶνε πολλὰ ὀλίγοι, ἢ δὲν ἔχουσι νὰ προσφέρωσιν, οἵτινες πάλιν εἶνε τόσοι πολλοί, ὅσον ὀλίγοι εἶνε οἱ πρῶτοι, διὰ τὸν ἀπλοῦν λόγον ἕτι τὸ λαμβάνειν εἶνε εὐκολώτερον τοῦ δίδειν.

Εἰς ποίαν τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν ἀνήκει ὁ ἥρωας μας, θὰ τὸ μάθειτε κατωτέρω· δὲν σὰς τὸ λέγω δὲ εὐθὺς ἀπὸ τοῦδε, διότι δὲν μ' ἀρέσκουν ποσῶς τὰ in medias res.

B.

Σκέψεις, τοπογραφικαὶ περὶ τῶν ὁδῶν καὶ ἠθικο-λογικαὶ περὶ τοῦ νεανικοῦ βίου.

Εἶνε παραμονὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους 1860.

Ὁδηγῶ τὸν ἀναγνώστην μου, ἂν θελή βεβαίως νὰ μ' ἀκολουθήσῃ, εἰς ἰσόγειόν τινα αἰθουσαν τῆς ὁδοῦ. . . —μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲν τὴν ἐνθυμοῦμαι, ἀλλὰ καὶ ἂν τὴν ἐνθυμηθῶ, καλλίτερον εἶνε νὰ μὴ τὴν ἀνομάσω· διότι ἂν ποτέ τις περίεργος ἀναγνώστης ἀπεφάσιζε νὰ προβῇ εἰς ἐξέλεγχιν τῶν ἐδῶ γραφομένων, ἤθελε χωρὶς ἄλλο ἐμπερδευθῆ, μετὰ τὴν ἐκτελουμένην σήμερον διαπλάτυνσιν, συγχώνευσιν καὶ εὐθυγράμμησιν τῶν ὁδῶν, καὶ πολὺ ἀμφισβάλῳ ἂν ἤθελεν ἀνεύρει τὴν ὁδὸν, ἥτις ἤθελε κατονομαθῆ ἐνταῦθα. Καλλίτερον λοιπὸν εἰς μὲν τὸν ἀναγνώστην νὰ μὴ τὴν ἀνομάσω, εἰς ἐμὲ δὲ νὰ μὴ τὴν ἐνθυμηθῶ.

Εἰς τινα λοιπὸν ἰσόγειον αἰθουσαν ὁδοῦ οἶας δῆποτε, νέος τις κάθηται πρὸ μικροῦ τραπεζίου στηρίζων ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ἀγκῶνας του, καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν του τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· ἡ κόμη του εἶνε ἀκτένιστος καὶ ἡ ἐνδυμασία του ἀτημέλητος καὶ ἄτακτος, διότι πρὸ μικροῦ ἐξηγέρθη τῆς κλίνης, καὶ τοι ἐγγιζούσης μεσημερίας. Πλὴν, τί νὰ γείνη! εἶνε βλέπετε, *καλομαθημένος*, εἶνε l'enfant gaté τῆς οἰκογενείας του, δηλαδὴ μιᾶς γραιῆς μητρὸς, ἐνὸς ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου, ἐπαγγελλομένου τὸν δικηγόρον, καὶ μιᾶς ἀδελφῆς νεωτέρας αὐτοῦ, μελανοφθάλμου καὶ δεκαοκταετοῦς νόμφης. Δὲν ταράττουσι λοιπὸν τὸν ἡμερήσιον ὕπνον του, ὅπως ἐπίσης δὲν ἀποπειρῶνται νὰ ἐμποδίσωσι τὰς νυκτερινὰς αὐτοῦ ἀγρυπνίας· τὸν ἀφίνουσιν ἀνεξέταστος νὰ κατακλίνεται τὴν πρῶτην μετὰ τὸ μεσημέριον ὥραν, καὶ νὰ ἐγείρεται τὴν μεσημέριαν. Διατί; διότι τὸν ἀγαπῶσι πάντες μετὰ τυφλῆς στοργῆς, καὶ τοσοῦτον μάλιστα τυφλῆς, ὥστε οὐ μόνον αὐτῇ τὰ ἐλαττώματά του κρύπτει, ἀλλὰ πολλὰ τούτων μετασχηματίζει καὶ εἰς προτερήματα εἰς τὰ ὄμματά των. Δὲν ἀποροῦσιν οἱ ταλαίπωροι ὅτι τὸ εἰκοστὸν ἦδη καὶ δεῦτερον ἄγων τῆς ἡλικίας τοῦ ἔτους, οὐδὲν ἄλλο ἀπολύτως πράττει, οὔτε γνωρίζει νὰ πράξῃ, ἢ νὰ θαυμάζῃ τὸ μέγεθος τῆς σκιᾶς του καὶ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ ὕψος τοῦ λιγυροῦ του ἀναστήματος εἰς τὰ κάτωτρα τῶν καρνείων· δὲν εὐρίσκειται πολὺ ἀσυγχώρητον τὸ νὰ ἴη-

τῇ αἰωνίως χρήματα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, διὰ νὰ τὰ σπαταλᾷ εἰς διασκεδάσεις καὶ ὄργια, οὔτε παράδοξον νὰ πληρώνη πάλιν ἐκτάκτως ὁ δυστυχῆς ἀδελφός του ἀρκετὰ του χρέη, ἅτινα λησμοναῖ αὐτὸς νὰ πληρώσῃ, ἕνεκα τῶν πολλῶν του ὑποθέσεων, ὁ πολυάσχολος ἄνθρωπος! Πολλάκις δὲ τέλος καὶ τὸν καμαρώνουσιν, ὅσκις βλέπουσιν αὐτὸν ἐξερχόμενον ἀγερῶχος τῆς οἰκίας, καὶ βαδίζοντα μετὰ τὴν κεφαλὴν ὀρθίαν καὶ τὸν μύστακα ὀρθιον, φρονούντες ὅτι μεγάλην τινα ἰδέαν κυφορεῖ ἢ σεσηπιῶ ἐκείνη κεφαλὴ.

Πόσοι νέοι κατεστράφησαν ἕνεκα τῆς τυφλῆς στοργῆς τῆς οἰκογενείας των! πόσων νέων οἱ πατέρες, αἱ μητέρες, οἱ συγγενεῖς μετενόησαν πικρῶς ὅτι τοὺς ἠγάπησαν περισσότερο παρ' ὅσον ἔπρεπε. Καὶ ὁμως. . . Πλὴν, trêve de moralité, ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν ἀκτένιστον ἥρωά μας.

Γ.

Ἐρώτησις. Ἐπιστολὴ ἀγορθόγραφος εἰνέ ποτε κατηφείας ἀφορμῆ;

Ἐκάθητο λοιπὸν ὁ Δημητράκης πρὸ τῆς μικρᾶς ἐκείνης τραπέζης σκεπτικός καὶ κατηφής. Τῆς κατηφείας του ταύτης τὸ αἷτιον ἀνακαλύπτομεν εὐκόλως, ῥίπτοντες τὸ βλέμμα εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ τραπεζίου εὐρισκόμενα πράγματα.

Ἄς ἴδωμεν!

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τραπεζίου φαίνονται ὀριζονταίως καὶ ἐπαλλήλως τεθειμένοι τόμοι τινὲς βιβλίων, ῥυπαροὶ σχεδὸν καὶ ἐσχισμένοι ἐκ τῆς συχνῆς ἀναγνώσεως. Ἐννοεῖ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι βιβλία τοιαῦτα εἶνε ἀναμφισβόλως μυθιστορήματα· ποῖα ὁμως μυθιστορήματα εἶνε, τοῦτο οὔτε τὸ ἐννοεῖ βεβαίως, οὔτε ἀπαιτοῦμεν νὰ τὸ ἐννοήσῃ, διὰ τοῦτο καὶ τὸ λέγομεν· τὰ βιβλία ἐκεῖνα εἶνε, εἰς τόμος τοῦ Φρονάνδου Δουπλεσσίου, ἤτοι ἀπομνημονευμάτων ἀνδρὸς συζύγου, μυθιστορήματος τοῦ Sue μεταφρασθέντος παρὰ τοῦ Κυρίου Σκυλίτζη· τρεῖς τόμοι, ἐκ τῶν τελευταίων, τοῦ ὑποκόμης τῆς Βραζελόνης, μυθιστορίας τοῦ Dumas, μεταφρασθείσης ὑπὸ ἀγνώστου τινὸς κυρίου, κρυφθέντος, πολλὰ δικαίως, καὶ κατὰ τὸ ἀξίωμα γινώθῃσαν, ὑπὸ τῆς ἀνωκυρίας τὸν εὐσπλαγγνον μανδύαν, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ Μαλβίνα, γνωστὸν μυθιστόρημα τῆς Κυρίας Collin. Τὰ βιβλία ταῦτα δὲν εἶνε βεβαίως ἀφορμὴ κατηφείας· τὸ ἐξωτερικὸν των ὀλίγον. . . ἀλλ' αὐτὸ εἶνε ἔργον τῶν χειρῶν τοῦ ἥρωός μας, καὶ ἐπομένως δὲν πιστεύομεν νὰ τὸν κινή εἰς κατήφειαν. Παρὰ τὰ βιβλία ταῦτα ὑπάρχει μελανοδοχεῖον νοσοῦν τὴν νόσον ἐκείνην, ἣν δὲν ὑπάρχει φόβος ἴσως νὰ νοσήσῃσι τὰ ἔλη τῆς Ἑλλάδος, μ' ὅλας τὰς ἀξιοπαίνους προσπάθειας τῆς Κυβερνήσεως· ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἀναπαύεται κατὰ μῆκος κανδύλιον χαλύβδινον, οὔτινος ὁμως τὰ σκέλη δὲν φαίνονται πολὺ διατεθειμένα νὰ συμβαδίσωσιν ἐπὶ τοῦ χάρτου· πλὴν οὔτε ταῦτα εἶναι τῆς κατηφείας τοῦ Δημητράκη ἀφορμῆ· δεξιόθεν αὐτοῦ ἀχνίζει ἐντός

κυπέλλου αρκετά εύρυχώρου ὁ μελανὸς καφές, ἀντικείμενον, ὡς βλέπετε, φειδρότητας μᾶλλον ἢ μελαγχολίας πρόβλεπον. Πρὸ αὐτοῦ τέλος ὑπάρχει τεμάχιον χάρτου, φέρον ὀλίγας γραμμὰς, γεγραμμένας ὁμως ὀλίγων ep zig-zag, κατὰ τὴν διάθεσιν ἐννοεῖται ἑκατέρου τῶν σκελῶν τοῦ προῤῥηθέντος καλάμου. Ἄν ἀναγνώσωμεν αὐτὰς τὰς γραμμὰς, ἴσως πληροφορηθῶμεν τίποτε· ναί μὲν, παραδιόξεται τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλ' ἀναπληροῦται τὸ κεχηρὸς τοῦ ἱστορήματος τούτου.

Ἴδου τί περιέχουσιν αἱ γραμμαὶ αὗται (ἐξαιρέσει ἑπτὰ ἀνορθογραφῶν).

« Φιλτάτη!

« Σὺς εὐχομαι εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε εὐμενῶς τὴν μικρὰν μου προσφορὰν, ὡς ἐλάχιστον δαῖγμα τῆς ἀγάπης, τῆς τρυφερότητος, καὶ τοῦ διακαοῦς πάθους μου.

« Ὁ πιστὸς σας θεράπων

« Δημητράκης. »

Αἱ γραμμαὶ αὗται εἰσὶ γεγραμμέναι μ' ὄλην τὴν δυνατὴν καλλιγραφίαν τοῦ ἥρωος (καὶ τοῦ κονδυλίου του) ἐπὶ ἡμίσεως φύλλου χαρτίου λευκοῦ στιλπνοτάτου, χρωματισμένου μάλιστα ὀλίγον κατὰ τὰ κεντημένα ἄκρα του, ἐπὶ χαρτίου δηλαδὴ ἐφ' οὗ γράρονται συνήθως τὰ προσκλητήρια γάμων, τὰ περιπαθῆ γραμματῖα, κ.λ.π. Ἄν δ' ὁ ἀναγνώστης ἦνε περίεργος νὰ μάθῃ καὶ τὴν γενεαλογίαν τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ φύλλου τοῦ τοιοῦτου στιλπνοῦ χάρτου, ἰδοὺ αὕτη· εἶνε τὸ ἡμισυ ἄγραφον φύλλον προσκλητηρίου τινὸς εἰς γάμον, ὅπερ μετὰ μακρὰς καὶ κοπιώδεις ἐρεῦνας ἀνευρόν ὁ Δημητράκης εἰς τὸ βάθος σκευοθήκης τινὸς τῆς ἀδελφῆς του, ἐδιχοτόμησεν ἕνεκα τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἣν εἶχε νὰ στείλῃ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους δῶρον τι εἰς τὴν φίλην του, καὶ νὰ στείλῃ αὐτὸ συνωδευμένον μετ' ἐπιστολῆς.

Ἄλ' εἶχεν ἄρα γε καὶ τὸ δῶρον τοῦτο ἔτοιμον, ἀφ' οὗ ὑπῆρχεν ἑτοιμὴ ἡ ἐπιστολή;

Ἄς ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν χωρὶς ἐντροπῆν. Τὸ δῶρον τοῦτο εἶπε, καὶ ἐπρόκειτο νὰ εὐρεθῆ· δύσκολον ὀλίγον τὸ πράγμα, ἀλλ' ὅπως δὴποτε εἰς τοῦτο κατεγίνετο ὁ ἀλτένιστος ἥρωος μου· καὶ ἐννοεῖται ὅτι ἦσαν ἀρκετὰ σπουδαῖον τὸ ἀντικείμενον, ὥστε νὰ τὸν ἀπασχολῇ πρὸ παντός ἄλλου, μόλις ἐξεγερόμεντα τῆς κλίνης, ἀνιπτον ἔτι, καὶ λησμονοῦντα μάλιστα νὰ ῥοφήσῃ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ καφέν, τὸν ἀναδίδοντα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τὴν ἐσχάτην ἰτμώδη του ἔλικα. Τὸ δυστύχημα ὁμως εἶνε ὅτι τὸ δῶρον ἐκείνο ἦτο, ὡς φαίνεται, ἀρκετὰ δυσεῦρετον, διότι ὁ ἥρωος μελαγχολεῖ καὶ στηρίζει κατηρῆς καὶ σκυθρωπὸς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν ἀγκώνων.

Δ'.

Ἀπόκρ. Ὅχι· μᾶλλον δὲ ἡ ὑπερβολικὴ ἰσχυρότης τοῦ πουργίου.

Ἴδου ἀκριβῶς ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἐπεσκέφθημεν τὸ

δωμάτιον τοῦ Δημητράκη μετὰ τοῦ ἀναγνώστου. Ἴδου καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς σκυθρωπότητος καὶ τῆς κατηρῆας του.

Ἄλλ' ἄραγε, διατί εἶνε τόσον δυσεῦρετον τὸ δῶρον, ὅπερ θέλει νὰ στείλῃ ὡς εὐαρχισμὸν ἢ ἀγιο-βασιλευάτικον ὁ Δημητράκης εἰς τὴν φίλην του; ἢ φιλτάτα ἀναγνώστα, διὰ τὸν ἀπλοῦν καὶ λίαν εὐκατάληπτον λόγον ὅτι τὸ ταμείον τοῦ Δημητράκη ἀχαλκεῖ, διότι ὁ ἥρωος Δημητράκης, δοὺς χθὲς εἰς τὸν καπνοπώλην μίαν δεκάραν ἰν' ἀγοράσῃ καπνὸν, ἐθυσίασε τὸ ἔσχατον τῆς περιουσίας αὐτοῦ ναυάγιον.

— Τί διάβολον! ἀνακράζει αἴφνης (οὐχὶ ὁμως καὶ μεγαλοφώνως) ὁ Δημητράκης, τί διάβολον! νὰ μείνῃ κανεὶς εἰς τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ, ἀφοῦ σχεδὸν τίποτε πλέον δὲν λείπει· καὶ διατί; διὰ τρεῖς τέσσαρας γελοίας δραχμὰς, μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἐπρομηθευθῆν ὅ,τι ἤθελον. Καὶ φαντάσου τώρα ποίαν ἰδέαν θὰ συλλάβῃ περὶ ἐμοῦ ἡ Ἑλένη (οὕτω, φαίνεται, ἐκαλεῖτο ἡ φίλη του), ἀφοῦ μάλιστα καὶ τῆς εἶχον ὑποσχεθῆ ἕν εὐμορφον δῶρον, μίαν surprise [sic] διὰ τὸ νέον ἔτος... Τί νὰ κάμω!... μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐτ' ἐγὼ δὲν ἤξεύρω, καὶ ὁμως πρέπει νὰ γείνη ὅ,τι θὰ γείνη σήμερον...

Καὶ στριγθεῖσα πάλιν ἐπὶ τῶν χειρῶν του ἡ κεφαλὴ του ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις.

Ε'.

Ποῦ κατοικεῖ τὸ αἶσθημα, κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν γυναικῶν τῆς νῦν ἐποχῆς.

Ἔ, φίλε ἀναγνώστα (ἀ γροπος, ἤξεύρεις διατί σὲ ὀνομάζω πάντοτε φίλον μου; διότι μὲ ἀναγινώσκεις· τί νὰ γείνη; ἀδυναμία συγγραφείας, ὡς βλέπεις); πρέπει νὰ εὐρεθῆς εἰς τοιαύτην τινα κρίσιμον περιστάσιν, ὅπως ἐννοήσῃς εἰς ὅποιον δεινὴν περιπλοκὴν εὐρίσκατο κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ ταλαίπωρος Δημητράκης. Φαντάσου νὰ ἔχῃς φίλην τινὰ, νὰ τῇ ὑπεσχεθῆς ἕν δῶρον, καὶ νὰ βλέπῃς ἔπειτα ὅτι δὲν ἔχεις τὸ κατηραμένον αὐτὸ δῶρον διὰ νὰ τὸ στείλῃς· νὰ ἔχῃς δ' ἀπεναντίας τὴν βεβαιότητα, ἢ τοῦλάχιστον τὴν πιθανότητα, ὅτι ἡ τρυφερά αὐτῆ δεσποινὶς δὲν διαφέρει πολὺ πολλῶν ἄλλων ὁμοφύλων τῆς, αἵτινες τρέφουσιν ἰδιαιτέραν πρὸς τὰ ὠραῖα κοσμήματα κλίσιν, αἵτινες λατρεύουσιν ἕν φιάλιον ess-bouquet, ἢ ἐρωτεύονται τὰ ψιὰθινὰ τῶν σκιαδία, αἵτινες τέλος πάντων φρονοῦσιν ὅτι ἡ κατοικία, le domicile, τοῦ ἐρωτος εἶνε ἡ ὀπισθεν τῶν κροταλίων τῶν ὠρολογίων μας ἢ ἐντὸς τοῦ κιβωτίου, ὅπου θέτουσι τὴν πούδραν των· καὶ νὰ δικαιούσαι ἐπομένως πληρέστατα νὰ πιστεύῃς ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ δῶρου σου θέλει ἐπηρεάσει ὅπως οὖν τὴν τρυφεράν τῆς καὶ εὐχίσθητον καρδίαν.

Ταῦτα πάντα ὅταν διαλογισθῆς, θέλεις δικαιοῦσαι τὴν κατήφειαν καὶ τὴν μελαγχολίαν τοῦ Δημητράκη μου.

Ἄν ὁμως δὲν σὲ κινῆ εἰς οἶκτον ἢ δεινὴν του θέσις, εἰ-

σαι χωρίς ἄλλα ἄνθρωπος ἀνάληπτος, μὴ γευθεὶς τὰς γλυκείας συγκινήσεις τοῦ πρώτου ἔρωτος, μὴ ἀριθμήσας μὲ παλμούς εὐφροσύνης τὸ εἰκοστὸν σου ἔαρ, μὴ δοκιμάσας τὸν γλυκὺν τοῦ ἔρωτος χαλινὸν, μὴ . . . et caetera . . . et caetera.

— Ὁ ταλαίπωρος! τοῦλάχιστον ἐν τοιοῦτον ἐπιφώνημα ἀξίζει, νομίζω, ὁ ἦρωας μου· τί ὄργη! . .

ΣΤ΄.

Περὶ τῆς χρησιμότητος μυθιστορήματος χρυσοδεμένου.

— Ἄ! ἀνεφάνησε τέλος πάντων ὁ Δημητράκης, ὡσεὶ συλλαβὴν εὐτυχῆ τινὰ ἰδέαν, καὶ κατορθώσας νὰ εὕρῃ ὅ,τι πρὸ μικροῦ ἐζητεῖ ταχὺ μαιδιάμα, ἀνοῦχι θριάμβου, τοῦλάχιστον νίκης, διέστειλε στιγμιαίως τὰ χεῖλη του, καὶ ἐγερεθεὶς τῆς καθέδρας του ἔσεισε τὴν κεφαλὴν, οὐχὶ ὅπως ἀποδιώξῃ πενθίμους ἢ ὀχληρὰς ἰδέας, κατὰ τὴν στερεότυπον ἐκδοσὴν τῶν τοιοῦτων φράσεων, ἀλλ' ἐν ἀποσείσῃ τοὺς καταπεσόντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του βοαστρύχους τῆς μακρᾶς καὶ αὐλῆς του κόμης.

— Ἄ! καὶ τόσην ὥραν νὰ μὴ τὸ συλλογισθῶ! . .

Κλειδῶσας δὲ ἐντὸς τοῦ σύρτου τοῦ τραπεζίου του τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἀνέγνωμεν πρὸ μικροῦ, διευθύνθη πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωματίου του, δι' ἧς αὐτὸ ἐκοινοῦνει πρὸς ἄλλον τινὰ θάλαμον, χρησιμεύοντα ὡς σπουδαστήριον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐξακολουθῶν τὸν ἐφεξῆς μονόλογον·

— Πραγματικῶς, ἀξιόλογα τὸ ἐσκέφθην ὡραιότερον δῶρον δὲν γίνεται, εἰμὴ βιβλίον, καὶ μάλιστα ἡ *Ματθίλδη*. Τί ὡραῖον μυθιστόρημα! . . . καὶ, δεμένον, καθὼς εἶνε, τόσον λαμπρὰ! ὦ! θὰ εὐχαριστήθῃ χωρίς ἄλλο, καὶ μάλιστα ἂν τὸ ἀναγνώσῃ.

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔλαβεν ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἐφ' ἧς ἔκειτο ἠνεωγμένον ἀναστροφῶς βιβλίον κομψότατα δεδεμένον, κ' ἐπανῆλθεν ἐν θριάμβῳ εἰς τὸ δωματίον του.

— Θὰ τὸ ἀναγνώσῃ βέβαια ὁ Σωκράτης, ἀφ' οὗ τὸ εἶχεν ἀνοικτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης του, διελογίσαστο μαιδιῶν ὁ Δημητράκης, καὶ πιθανὸν νὰ τὸ ζητήσῃ μετὰ ταῦτα· ἀλλὰ . . . καὶ ἐμειδίασε πάλιν.

Ἄν ἐπιθυμῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀλλὰ τούτου ὁ ἀναγνώστης, καλὸν εἶνε νὰ μάθῃ, ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δημητράκης εἶχεν ἤδη ἀπὸ πολλοῦ συνειθίσει εἰς τοιαύτας αἰφνιδίους ἀναλήψεις βιβλίων του, ὧν μάλιστα πολλὰ ἔβλεπε μετεμψυχούμενα ἐνίοτε εἰς τὰς τραπέζας τῶν ἑωποπωλῶν.

— Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι τώρα, ἐπανέλαβεν, ὅτι πρέπει νὰ γείνη καὶ ἡ ἐπιστολὴ ὅπως οὖν σύμφωνος μὲ τὸ στελλόμενον δῶρον. Καὶ ποῦ νὰ εὕρῃ ἄλλο χαρτί! . . . Ὄψ! τί σκοτοῦρὰ εἶνε αὐτὴ ἡ πρώτη τῆ τοῦ ἔτους. . .

Ζ΄.

Ὅτι αἱ δευτέραι σκέψεις (γρ. ἐκδόσεις) δὲν εἶνε πάντοτε σοφώτεραι.

Τέλος πάντων ὁ Δημητράκης μετ' ὀλίγην ὥραν

διεβίβασε τὸ δῶρον του εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, συνοδεύσας αὐτὸ μετὰ τῆς ἀκολουθοῦ ἐπιστολῆς, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην μετὰ δεκατριῶν ἀνορθογραφιῶν. (Ἡ δευτέρα ἐκδοσις, ὡς βλέπετε, ἦτο, κατὰ τοὺς τύπους, ἐπικυζημένη.)

« Κυρία μου!

« Σὺς εὐχομαι ἀπὸ καρδίας νὰ περάσῃτε ὅλον τὸ ἔτος, τὸ ὅποιον αὐριον ἀρχίζει, εὐθυμὸς καὶ φαιδρα, μὲ τὸ μαιδιάμα εἰς τὰ χεῖλη. Σὺς παρκαλῶ δὲ νὰ δεχθῆτε ὡς ἐλάχιστον δαῖγμα τῆς διηνεκοῦς μου ἀγάπης καὶ τῶν εὐλοκρινῶν μου κίσθημάτων τὸ μικρὸν τούτο δῶρον, καὶ ἀναγινώσκουσα αὐτὸ ἐνίοτε νὰ ἐνθυμῆσθε τὸν δωρητὴν του καὶ

» ὅλον ἰδικόν σας

» *Δημητράκη*.

« Υ. Γ. Ὁ ἀνόητος βιβλιοθέτης ἐλπισμάνησε νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ βιβλίου, ὡς τῷ εἶχον παραγγεῖλει, τὸ χρυσοῦν σας ὄνομα· τὴν συγχώρησίν σας τὴν ζητῶ ἐγὼ ἀντὶ ἐκείνου.

» Ὁ αὐτός. »

Η΄.

Κάτι τι παράδοξον.

Ἄν ἐπιθυμῇ ἤδη ὁ ἀναγνώστης νὰ μάθῃ τί ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ἡ φίλη τοῦ Δημητράκη, ἡ δεσποινίς Ἐλένη, ἕς ἀναγνώσῃ τὰ ἐξῆς·

« Κύριε!

« Ἡ κυρία ἀδελφή σας, τὴν ὅποιαν εἶχον ἐρωτήσῃ πρὸ ἡμερῶν, πῶς τῇ ἐφάνη ἡ ἱστορία τῆς Ματθίλδης, τὴν ὅποιαν τῇ εἶχον δανείσει, μ' ἀπήντησεν ὅτι τὴν ἀναγινώσκει ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ ἀδελφός σας Κύριος Σωκράτης. Δὲν ἐπιθυμῶ, βεβαιωθῆτε, νὰ γίνω ἀφορητὴ, ὅπως ἡ γενναιοδωρία σας στερήσῃ τὸν ἀδελφόν σας τῆς ἀναγνώσεώς του. Σὺς ἐπιστρέφω λοιπὸν τὸ δῶρον σας, διὰ νὰ τὸ δώσῃτε εἰς τὴν κυρίαν Χαρίκλειαν, βεβαιούντες αὐτὴν συγχρόνως ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἰδέα καὶ ὁ Κύριος Σωκράτης δύνανται νὰ τὸ ἀναγνώσωσιν ἐν ἀνέσει, καθ' ὅσον δὲν μοὶ ἀναγκαιοὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

» Ἐλένη. . . »

Θ΄.

Τί ἔκαμιν ὁ Δημητράκης μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης;

Ὁ ἦρωας μου, ἀναγνώσας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἠναιξε τόσον πολὺ τὸ στόμα του, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ μετρήσῃ ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς καταστραμμένους ἐκ τῆς καταχρήσεως τῶν γλυκυσμάτων ὀδόντας του.

ΑΓΓΕΛΟΣ.